

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/103/2022
Identifikačné číslo spisu:	1420204185
Dátum vydania rozhodnutia:	20.10.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:1420204185.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Igora Belka a členov senátu JUDr. Sone Mesiarkinovej a JUDr. Martina Holíča, v spore žalobcu: T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom v C. U., X. č. XXX/X, zastúpeného spoločnosťou IN FORO - AYRUMYAN advokátska kancelária s. r. o., so sídlom v Bratislave, Uhrova č. 4, IČO: 51 011 344, proti žalovanej: V. A., rod. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom v B., F. U. č. XXXX/X, zastúpenej spoločnosťou MADEJ & PARTNERS s.r.o., advokátskou kanceláriou so sídlom v Bratislave, Mýtna 42, o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23C/60/2020, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 15Co/101/2021 z 28. októbra 2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením sp. zn. 15Co/101/2021 z 28. októbra 2021 podľa § 388 Civilného sporového poriadku zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava IV č. k. 23C/60/2020-156 z 21. júna 2021 o zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, že v prospech žalobcu zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovanej, špecifikovaným vo výroku uznesenia odvolacieho súdu, a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobcu vo výške 375 000 eur ako vyrovnacieho podielu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 23 C 60/2020.

2. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol, že žalobcom navrhované zabezpečovacie opatrenie sleduje zaistenie budúcej exekúcie voči žalovanej. Podľa záverov odvolacieho súdu žalobca preukázal splnenie oboch zákonných podmienok pre nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, a to osvedčenie existencie pohľadávky veriteľa a dôvodnosť obavy z ohrozenia exekúcie. Poukázal na to, že žalobca videl ohrozenie exekúcie v tom, že žalovaná odpredala motorové vozidlo, ako aj garážové státie, pričom

konanie o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov bude s určitosťou trvať niekoľko rokov a je možné predpokladať, že do právoplatného ukončenia konania už nebude čo postihnúť výkonom rozhodnutia. Odvolací súd tiež poukázal na to, že žalovaná sa v odvolacom konaní žiadnym spôsobom k tvrdeniam žalobcu nevyjadrila a jeho tvrdenia nepoprela účinným spôsobom.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku, pretože súd nesprávnym procesným postupom znemožnil žalovanej, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Uviedla, že odvolací súd sa nezaoberal jej vyjadrením k odvolaniu žalobcu a v rozpore so skutočnosťou konštatoval, že žalovaná sa k tvrdeniam žalobcu nevyjadrila. Poukázala na to, že odvolací súd ju listom z 23. septembra 2021 vyzval na vyjadrenie k odvolaniu žalobcu a jeho návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia, pričom žalovaná sa k návrhu žalobcu vyjadrila listom z 11. októbra 2021, v ktorom poprela nárok žalobcu a poukázala na to, že žalobca do masy bezpodielového spoluvlastníctva manželov zahrnul aj nehnuteľný majetok, ktorý doňho nepatrí. Na základe týchto dôvodov žalovaná navrhla, aby dovolací súd zmenil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu tak, že návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia zamietne. Alternatívne navrhla zrušiť napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalobca vo vyjadrení k podanému dovolaniu navrhol, aby dovolací súd zamietol dovolanie žalovanej, nakoľko ho považoval za nedôvodné. Tvrdenie žalovanej, že k odvolaniu sa vyjadrila listom z 11. októbra 2021, nie je podľa žalobcu možné overiť, nakoľko žalovaná túto skutočnosť žiadnym spôsobom nepreukázala a tento list k dovolaniu nedoložila. Žalobca namietal, že dovolanie žalovanej nie je riadne skutkovo a právne zdôvodnené.

5. K vyjadreniu žalobcu podala vyjadrenie žalovaná a uviedla, že ak by odvolací súd prihliadol na vyjadrenie žalovanej k odvolaniu žalobcu, zistil by, že údajná pohľadávka žalobcu voči žalovanej z titulu vyplatenia údajného vyrovnávacieho podielu neexistuje. Zdôraznila, že vyjadrenie k odvolaniu žalobcu z 11. októbra 2021 je žurnalizované v spise na č. l. 187, súdu bolo doručené 12. októbra 2021, teda 16 dní pred dňom, keď krajský súd rozhodol o podanom odvolaní.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 Civilného sporového poriadku) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 Civilného sporového poriadku) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 Civilného sporového poriadku), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 Civilného sporového poriadku), bez nariadenia pojednávania (§ 443 Civilného sporového poriadku) dospel k záveru, že dovolanie je potrebné odmietnuť.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu.

8. Naznačenej mimoriadnej povahe dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 Civilného sporového poriadku je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 Civilného sporového poriadku.

9. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 Civilného sporového poriadku). V danom prípade žalovaná v podanom dovolaní namietala, že v konaní pred odvolacím súdom došlo k vade uvedenej v § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

10. Podľa § 420 Civilného sporového poriadku je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu

odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. V zmysle citovaného § 420 Civilného sporového poriadku je teda dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd vymenovaných v § 420 písm. a) až f) Civilného sporového poriadku. Spoločným znakom všetkých rozhodnutí odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné podľa § 420 Civilného sporového poriadku, je to, že ide buď o rozhodnutie vo veci samej, alebo o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Pokiaľ je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 Civilného sporového poriadku irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

12. V danom prípade je dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, že bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovanej v prospech žalobcu, a to za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobcu vo výške 375 000 eur ako vyrovnacieho podielu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky už vo viacerých svojich skorších rozhodnutiach (sp. zn. 1Cdo/188/2017, 2Cdo/96/2017, 3Cdo/157/2017, 4Cdo/149/2017, 5Cdo/77/2017, 6Cdo/176/2017, 7Cdo/56/2018, 9Cdo/365/2021) dospel k záveru, že rozhodnutie o neodkladnom opatrení (čo analogicky platí aj pre rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení) má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak sa konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bez toho, aby naň nadväzovala žaloba. Rozhodnutím odvolacieho súdu vo veci samej je rozsudok, ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie buď potvrdzuje alebo mení, ale napr. i rozhodnutie o zabezpečovacom opatrení, ak samotné zabezpečovacie opatrenie konzumuje vec samu. Takéto rozhodnutie nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej meritórnej ochrany vyžadujúcej ďalšie konanie o žalobou uplatnenom nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Samotné zabezpečovacie opatrenie tak konzumuje vec samu (stáva sa vecou samou). Taká situácia môže nastať v prípade návrhov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia podaných po skončení konania a v prípade návrhov na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia pred začatím konania, ktoré nie sú a nemajú byť nasledované žalobou (t. j. pri ktorých absentuje bezprostredná väzba na konanie o procesnom nároku uplatnenom na základe žaloby a konanie sa končí samotným rozhodnutím o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia).

14. V prejednávanej veci však nejde ani o jeden z vymenovaných prípadov. Žalobca podal návrh na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia v konaní, v ktorom sa vo veci samej na základe žaloby podanej súdu prvej inštancie domáha vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Uznesenie odvolacieho súdu, ktorým bolo zmenené uznesenie súdu prvej inštancie tak, že v prospech žalobcu bolo zriadené záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovanej za účelom zabezpečenia pohľadávky žalobcu z titulu vyrovnacieho podielu v konaní o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, nie je rozhodnutím vo veci samej v zmysle § 420 Civilného sporového poriadku. Napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nekonzumuje vec samú, pretože toto rozhodnutie bude dotknuté výsledkom konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov (v rámci ktorého bolo napadnuté uznesenie o zabezpečovacom opatrení vydané). Uznesenie odvolacieho súdu o nariadení zabezpečovacieho opatrenia nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou)

končí. Aj po rozhodnutí o návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia konanie civilné sporové konanie vo veci samej (o žalobe o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov) pokračuje a súd prvej inštancie o veci samej ďalej koná a rozhodne. Vydaním napadnutého uznesenia odvolacieho súdu nedošlo k ukončeniu konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov. Vec sama teda nie je doposiaľ právoplatne skončená.

15. Vychádzajúc z uvedeného dovolací súd uzatvára, že proti dovolaním napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým zmenil uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia tak, že v prospech žalobcu zriadil záložné právo k nehnuteľnostiam vo výlučnom vlastníctve žalovanej, nie je dovolanie podľa § 420 Civilného sporového poriadku prípustné; nejde o rozhodnutie odvolacieho súdu vo veci samej ani o rozhodnutie, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí. Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) Civilného sporového poriadku bez toho, aby sa zaoberal vecnou správnosťou napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.

16. Dovolací súd rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá Civilného sporového poriadku).

17. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.